

§ 19 indeholdt den Bestemmelse, at den, der led Støde ved en Regulering, skulde have denne Støde erstattet gennem Kommunen, det staar der ikke et Ord om. Der staar, at han skal holde sig til den, der faar Fordelen, men til Kommunen angaaende Reguleringsudgifterne, men det er noget Andet; Stødeserstatning og Reguleringsafgifter er to forskjellige Ting, som ikke maa sammenblandes. Jeg skal dog ikke gaa i Rette med det ærede Medlem, det har jo mindre at sige; men naar det ærede Medlem bebrejdede mig Ujenskab med Bøndsynsforordningen af 29de Juli 1846, kan jeg forsikre det ærede Medlem, at jeg maatte har kjendt den, førend han kjendte den. Jeg kjender ogsaa meget godt dens Expropriationsbestemmelse, men der er en himmelvid Forskjel mellem den og den i Lovudkastet foreslaede. Expropriationsbestemmelsen i Forordningen af 1846 er aldeles nøagtig og bestemt begrændset til, at den, der faar Fordel ved en Udgravning eller Retning, skal være forpligtet til at erstatte den, der lider Støde ved Udgravningen eller Retningen. Det er aldeles tydeligt, at Forordningen af 1846 har tænkt sig rene Bagateller, saaledes som Tilfældet f. Ex. ogsaa er her i den anden Del af § 10 ved Magelæg. Man vilde jo ikke paa nogen Maade kunne forsvare at lade denne Magelægsbestemmelse slippe igennem Folkethinget — og den bør maasse ikke gjøre det alligevel, men det skal jeg lade staa hen — ligeoverfor Grundlovens § 82, dersom der kunde være Tale om Andet end næsten Kvadratalens Maal. Jeg nævnte i mit sidste Foredrag en Lønde Land, det ærede Medlem sagde ti Ldr. Land, det er atter en Misforstaaelse. Jeg har nævnt en Ld. Land god Jord med ti Ldr. Land Sandjord, som maatte ingen Ting ere værd, jeg har nævnt en Ld. Land Normaljord, og jeg skal gjerne indrømme, at jeg for mit Vedkommende vilde være meget utilbøielig til at gaa ind paa et saadant Maximum, idet jeg dog tror, at man ikke bør tage Magelægsbestemmelsen uden et Maximum, som ikke bør overstrides; men det kan man jo senere sige til. Det ærede Medlem tager sudstændig fejl, naar han siger, at Principet, som er optaget i § 10, allerede er optaget i Forordningen 1846. Det er saa langt fra at være Tilfældet, at det netop er Undtagelsen, som er optagen i Forordningen af 1846, som man kunde finde sig i, fordi der kun kunde være Tale om rene Bagateller, og fordi det i Forhold som disse var nødvendigt at gjøre Brud paa det almindelige Princip. Men, mine Herrer! Læs nu Lovudkastets § 10, saa skulle De se, at her er Egenomsafftaelsen sat i System og gjort til et Princip, uden at der i mindste Maade er antydning af Maximum eller Grændser. Det er den store Forskjel, og jeg troede virkelig ikke, at jeg ligeoverfor et saa sagtyndigt Medlem, som det ærede

Medlem fra Aarhus behøvede at notere denne Forskjel, dertil er den altfor iøinepringende. (Ingerslev: Jeg kan dog ikke se den!). Det kan være, at det ærede Medlem ikke kan se den, men jeg tror nok, at Andre ville kunne se den. En anden Sag er det, at Praxis har havt en vis Tilbøielighed til at udvide Undtagelsesbestemmelsen i Forordningen af 1846. Man har i Praxis villet gjøre den til Regel og ogsaa anvendt den paa større Forhold; men det er en slet Praxis, som vi maa bort fra, og som vi ikke maa laa fast her ved Lovbestemmelsen i § 10. Jeg har allerede dvælet for længe ved dette Bagatelpunkt, § 10, og jeg har endnu kun en ganske kort Bemærkning at gjøre med Hensyn til en Paragraf i Lovudkastet, jeg tror, det er § 85, hvorved jeg gjorde opmærksom paa, ganske vist kun hentastende, at det vilde være rigtigst at faae disse Penge, som Indenrigsministeriet skal kunne bevilge til projekterede Arbejder for større Bøndingsanlæg, stillede op som Penge, der skulle staa paa Finantsloven og altsaa bevilges. Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at der i Motiverne staar en Bemærkning om, at det anses som en Selvfølge, at de skulle bevilges; men saa indser jeg virkelig ikke, hvorfor man ikke udtrykkelig skal udtale det i Loven. Man siger ikke, at det er overflødigt, thi det er i Virkeligheden ikke Tilfældet. Vi vide meget godt, at hvad der staar i Motiverne, forsvinder; men hvad der bliver tilbage, er Loven. Man skal altsaa have den Uleilighed at gaa hen og staa op i Motiverne; men de glemmes efterhøanden, medens Loven bliver tilbage. Jeg vil tage et Exempel, hvoraf de Herrer kunne se det. Langt vigtigere end Motiverne er ganske vist de Forhandlinger; der føres mellem Regjeringen og Repræsentationen; navnlig naar disse Forhandlinger, saaledes som Tilfældet er i større og vigtigere Sager, faae Karakteren af en Pagt, en Overenskomst. Man bliver enig om: Ja, saaledes skal det være, og saa siger man fra den anden Side: Ja saaledes er det; det er Noget, der er vedtaget i allerstængeste Forstand. Men, mine Herrer, vi have ogsaa set Sigt tilfældet. Havde man holdt sig til slige Vedtægter og respekteret disse aandelige Paandslag, om jeg saa maa udtrykke mig, vilde vi, ikke her i Landet have oplevet det Syn at se en provisorisk Finantslov.

Formanden (Kraabbe): Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) har begjært Ordet for tredje Gang. Under Forudsætning af Thingets Samtykke (Ophold), skal jeg give ham det.

Ingerslev: Jeg skal kun komme ind paa et ganske enkelt Punkt, fordi jeg virkelig ikke anser det for et Bagatelpunkt, som det ærede Medlem omtalte med Hensyn til § 10; det er langtfra